

TÁRSASÁGI HÍREK

IRODALOMTÖRTÉNÉSZ KITÜNTETÉSE

1956 március 15-én Kossuth-díjjal tüntették ki *Kardos Tibor* egyetemi tanárt, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, Társaságunk választmányi tagját Magyarországi humanizmus kora c. művéért.

KÖZGYŰLÉS

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1956. január 16-án tartotta évi közgyűlését.

Barta János ügyvezető elnök a következő beszámolót tartotta:

Szerény beszámoló az az ígéretet akarja beváltani, melyet tagságunknak egy évvel ezelőtt tettünk. Akkor határoztuk el, hogy közgyűléseink napirendjét a szervezeti beszámolón túl irodalomtörténetírásunk évi eredményeinek számbavételével bővítjük ki. Az ilyen számbavételnek, ha nem pusztán mennyiségi oldaláról nézzük, hanem elvi mérlegelésnek fogjuk fel, mindenképpen megvan a lelkiismeretvizsgálat jellege; érzelmi visszahatásában a büszkeség és elégedettség, amelyet teljesítményeink keltenek, alkalmasint jó adag önváddal, olykor szegyenkezéssel is vegyül. Épp a jövő fejlődés szempontjából nem szabad ezt a lelkiismeretvizsgálatot megkerülnünk.

Ha mármost számvetésünknek mennyiségi oldalát toljuk előtérbe: a kép fejlődést mutat a múlthoz képest, az eredmények megelégedést keltenek. Irodalomtörténeti folyóirataink most már minden különösebb zavar nélkül megjelentek, régi sorozatok, amelyek szerkesztésében társaságunknak több-kevesebb szerepe van, újabb kötetekkel tovább folytak. A társaságunk közreműködésével megindult „Nagy Magyar Írók”-sorozatban Julow Viktor Fazekas-, Szauder József Kölcsey-, Osváth Béla Szigligeti-monográfiáját adta közre. A „Magyar Klasszikusok” sorozat 12 kötetel gyarapodott: Magyar népköltészet, Kármán, Fazekas, Petőfi, Jókai (Eppur si muove), Csiky Gergely, a századvég lírikusai, Különös házasság. Az akadémiai monográfiák közül kettő esik a régi magyar irodalom, kettő a huszadik század körébe (Mezei László: Irodalmi anyanyelvűségünk

kezdetei, Kardos Tibor: A magyarországi humanizmus, Bóka László: Ady Endre élete és művei, Kardos László: Tóth Árpád). — A már meglévőkhöz az előző évben új kiadási lehetőségek is csatlakoztak: a Filológiai Közöny növelte folyóirataink számát, és nagy lendülettel indult meg két sorozat: az „Irodalomtörténeti Tanulmányok” és az „Irodalomtörténeti Füzetek”.

Kevésbé derűs a kép, ha az akadémiai kritikai kiadásokat nézzük. Van itt is komoly gyarapodás: a régi irodalomból Eckhardt Sándor gondozásában Balassi műveinek II. kötete, Rimay művei, az Ördögi kísértetek, az újabb irodalomból Fazekas összes műveinek, századunkból az Ady-prózának két-két kötete, és a harmadik József Attila-kötet. Mindezek mellett azonban a régen megkezdett Petőfi- és Arany-sorozat stagnált az elmúlt évben, — Csokonai és Vörösmarty pedig még mindig a megszerkesztés stádiumában vannak. A megjelentek közül is súlyos kifogásokra ad okot az Ady-próza.

Talán elengedik, hogy valamennyi folyóiratainkban megjelent tanulmányt felsoroljak, és minden monográfiáról érdembeli bírálatot mondjak. Csak érintem Mezei László említett értekezését, amely jó tudományos apparátussal, sikerrel bizonyítja, hogy a Margit-legenda a begina-mozgalom szellemi légkörében keletkezett. — Kardos Tibor nagy művéből megnyugvással látjuk, hogy feladta korábbi elgondolását, amely a humanizmus fogalmát túl szélesre fogta; nem hallgathatjuk el azt az észrevételünket, hogy imponáló művében az anyaggyűjtés bőségével nem áll arányban a megrostálás és a rendszerezés, és hogy a történelmi-társadalmi elemzés még mindig háttérbe szorítja az esztétikai szempontokat.